

Благородните мотиви на Гарелов и Кулезич

Иво Атанасов

"В посоченото от теб предаване гост на Люба Кулезич беше Николай Малинов, който е издател на ДУМА, а ти пишеш в този вестник, следователно изпълняваш политическа поръчка!" И още: "Александър Симов е автор на предговора към твоята книга, двамата публикувате в един и същи сайт, значи ясно е кой е организиран там статията му срещу мен!"

Когато бях в политиката, неведнъж съм се изумявал от коментарите в медиите. Взели сме някакво повече или по-малко необичайно решение, но не защото сме велики конспиратори, а тъй като не ни е достигал професионализъм, били сме в дефицит на време или пък сме проявили откровена глупост. И вместо да ни кажат направо, че сме постъпили като леваци, започват да се нижат версия след версия, коя от коя по-невероятна, за това какво всъщност целим с въпросното решение. Защото нали няма нищо случайно, всичко е плод на някакви тайни ходове. Четеш, слушаш, гледаш и се удивляваш дали става дума за събитието, в което си участвал, или за нещо, което не си и сънувал.

Уви, оказа се, че и извън политиката е същото. Защото, то се знае, не може да има нищо случайно, всичко е свързано, скрити пружини движат събитията. Наскоро Съветът за електронни медии разгледа случая с монтираното интервю с Бойко Борисов, пуснато от Иван Гарелов в предаването "Оригиналът". Членовете на регулатора бяхме единодушни, че е налице нарушение на професионалните стандарти и журналистическата етика. Разбира се, и сериозно коментарно предаване може да си позволи сатирични форми или просто шеги, както се изрази водещият, но това трябва да се обозначи още в началото. В противен случай фалшивото интервю въвежда зрителя в заблуждение.

Това е аксиома дори за начинаещия журналист. Опитният коментатор обаче предпочита да търси кучето там, където то не е заровено. СЕМ бил събран, строен и едва ли не чакал да получи от Борисов политическа поръчка, за да я изпълни светкавично. И това не било чудно, защото председателят на СЕМ бил назначен от Борисов, а членовете му защитавали определени интереси и били загубили личната си чест и достойнство.

Не парламентът или президентът, а членовете на СЕМ сами избират председателя си, но какво значение има това за онзи, който си е навил нещо на пръста? Моя милост е публикувал десетки, може би дори повече от сто, статии, в които критикувам пряко г-н Борисов, но ето, сега се оказва, че изпълнявам тъкмо негова политическа поръчка. А още в първия ми ден като член на СЕМ журналистическа асоциация поиска оставката ми, защото съм бил партийно назначение на левицата. Да се чуди и мае човек в кое от противоположните твърдения да се познае!

На конспиративното мислене му е трудно да допусне, че някой може да не вражда партийните си пристрастия в своята работа. Че истинската независимост е тъкмо в това, да се подчиняваш на принципите и критериите, а не на партийните централи. Да прилагаш закона еднакво, без значение за кого става дума. Ако независимостта не е вътре в теб, няма как някой отвън да ти я поднесе на тепсия. Онези, които не са вътрешно свободни, не само не могат да оценят това, но не са в състояние дори да го разберат.

И ако на г-н Гарелов все пак можем да влезем в положението, времето - и предишното, и сегашното, му е показвало опакото си неведнъж, отчайващо е, когато заключения като цитираните в началото на статията са изречени от млади хора. Как да им обясниш, че както си защитил Борисов, така ще защитиш и Станишев, когато има от какво? Без връзка с политическите и личните си симпатии или антипатии. И ако в "Оригиналът" изреченията на бившия премиер са монтирани в друг контекст, но той все пак ги е произнесъл, то в предаването "На светло" Люба Кулезич съобщи нещо, което на лидера на ПЕС и през ум не му е минавало. Казаното от нея, че семейството му притежава имот от 18 декара в швейцарския град Олтен, е грубо нарушение на журналистическите стандарти. Твърде лицемерно е оплакването на Кулезич следващия ден, че сочейки я за източник, различни издания не само са тиражирали думите ѝ, но и са курдисали замък в измисления имот. Водеща с опит като нейния е свършено наясно, че тъкмо това е схемата, по която се разпространяват внушения, пък потърпевшият после нека обяснява, че е без сестра, ако си няма работа.

И Гарелов, и Кулезич ни уверяват в благородните си мотиви. Той искал да счупи порочната традиция всеки лидер да има свои обслужващи журналисти. А тя - да провокира госта в студиото към откровеност. Той - с монтаж, а тя - със слух! В близостите си критични спрямо Борисов статии не съм си послужил с нито една лъжа. Защото и най-висшите цели могат да бъдат компрометирани, ако се преследват с неистини. Колкото и на някои да им се струва, че е тъкмо обратното.